

AUTOREFERAT

1. Imię i nazwisko: ANNA RUTKOWSKA-SCHOCK

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/artystyczne:

- Dyplom *Bachelor of Arts* (licencjat w dziedzinie nauk humanistycznych), Boise State University, Boise, Idaho, USA, 1998 r.
- Dyplom magistra sztuki, Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, 2001 r.
- Stopień doktora sztuk muzycznych na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej: *Czynnik wirtuozowski jako istotny element partii fortepianowej w wybranych utworach kameralnych XIX i na początku XX wieku*, Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego we Wrocławiu, 2006 r.

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych/artystycznych:

- 2001 – obecnie: Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu
- 2001 – obecnie: PSM II st. im. Ryszarda Bukowskiego we Wrocławiu
- 2001 – 2003: OSM I i II st. im. Karola Szymanowskiego we Wrocławiu

4. Wskazane osiągnięcie wynikające z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

Autorzy i tytuły dzieł:

- *Parc d'Attractions – Paris 1937* (na fortepian solo)
Alexandre Tcherepnine – *Autour des montagnes russes*
Bohuslav Martinů – *Le Train hanté*
Federico Mompou – *Souvenirs de l'Exposition*
Vittorio Rieti – *La Danseuse aux lions*
Arthur Honegger – *Scenic-Railway*
Ernesto Halffter – *L'Espagnolade*
Aleksander Tansman – *Le Géant*
Marcel Mihalovici – *Un Danseur roumain*
Tibor Harsanyi – *Le tourbillon mécanique*

Utwór znajduje się na płycie *Musiques des Expos* wydanej przez Bureau International des Expositions w 2006 r., producent – DUX.

- Gabriel Fauré – *Sonata na skrzypce i fortepian nr 1 A-dur op. 13*
- Claude Debussy – *Sonata na wiolonczelę i fortepian*
- Henri Dutilleux – *Sonatine na flet i fortepian*
- Eugène Bozza – *Agrestide na flet i fortepian op. 44*

Utwory znajdują się na płycie *Inspirations Parisiennes* wydanej przez JB Records w 2012 r. (nr 014-2), producent – Anna Rutkowska-Schock, współwykonawcy: Christian Danowicz – skrzypce, Jan Krzeszowiec – flet, Marcin Misiak – wiolonczela.

Omówienie celów artystycznych wyżej wymienionych prac oraz podsumowanie pozostałych osiągnięć artystycznych znajdują się w części opisowej niniejszego autoreferatu.

Przeanalizowawszy drogę osobistego rozwoju artystycznego dochodzę do wniosku, że największe znaczenie w procesie mojego kształcenia muzycznego miała rola czterech wspaniałych pedagogów – pianistów, z którymi dane mi było pracować w różnych okresach mojej edukacji.

Najdłuższy etap mojego kształcenia pianistycznego przebiegał pod opieką merytoryczną Profesor Heleny Furmanowicz-Kurzyńskiej, z którą pracowałam przez 12 lat. Była Ona młodą, niezwykle energiczną osobą i poświęcała swoim uczniom bardzo dużo swojego cennego czasu. Pod opieką tak oddanego i wspaniałego pedagoga w wieku 13 lat mogłam pokonać trudności wykonawcze *Rapsodii hiszpańskiej* Ferenc Liszta (otrzymałam stypendium Towarzystwa im. Fryderyka Chopina w Warszawie), zaś w wieku 16 lat, jako najmłodszy uczestnik konkursu, zakwalifikowałam się do finału Europejskiego Konkursu Chopinowskiego w Darmstadt. Profesor Helena Furmanowicz-Kurzyńska przygotowywała ze mną bardzo duże programy do różnych konkursów pianistycznych, podczas których prawie zawsze mi towarzyszyła, zapewniając opiekę merytoryczną oraz wsparcie psychiczne. Wspominając wiele moich koncertów w tamtym okresie zastanawiam się, czym kierował się tak młody pedagog i skąd wiedział, jak pielęgnować psychikę młodego człowieka, by nie zniechęcić, ale skutecznie zachęcić go do występów na scenie. Czy tak podpowiadała Jej doskonała intuicja czy też wiedza teoretyczna? Nie wiem, ale dzięki Niej dziś uwielbiam występować na estradzie. Oczywiście, Pani Profesor zawdzięczam dużo więcej; wspomnę tylko o jednym niezwykle ważnym elemencie, jakim jest doskonałe przygotowanie warsztatu pianistycznego. Dziś, grając na fortepianie od prawie trzydziestu lat, z dumą mogę powiedzieć, że nigdy nie doznałam żadnej kontuzji ręki wynikającej z błędnego, forsownego czy też zbyt długiego ćwiczenia.

Kolejnym moim pedagogiem był Profesor Grzegorz Kurzyński, z którym pracowałam w czasie studiów w Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, w latach 1995 - 2001. Profesor jest niezwykle skromnym człowiekiem, którego całe życie koncentruje się wokół muzyki. Zawsze dziwiłam się, kiedy tak bardzo oddany fortepianowi artysta miał czas, by nauczyć się kilku języków obcych i wchłonąć ogromną ilość wiedzy, którą od wielu lat posiada i zgłębia. Jako pianista jest wybitnym kolorystą, którego niezwykle interesujące interpretacje są wynikiem kunsztownej analizy wykonywanych dzieł, co jest szczególnie transparentne w Jego wykonaniach kompozycji Aleksandra Skriabina i Sergiusza Rachmaninowa. Każdorazowe wysłuchanie koncertu w wykonaniu Profesora Grzegorza Kurzyńskiego dawało mi olbrzymią motywację do rzetelniejszej pracy nad repertuarem, który przygotowywałam. Lekcje z Profesorem były zawsze niezwykle ciekawe; w naszej wspólnej

pracy wspominam przede wszystkim inspirację do odnajdowania i nanoszenia osobistego pierwiastka interpretacyjnego na płaszczyznę niezwykle logicznych analitycznie dużych form muzycznych. Owocem naszej pracy było m.in. uzyskanie przeze mnie tytułu Laureata *XXX Festiwalu Pianistyki Polskiej* w Słupsku (1996 r.), podczas którego wykonałam *Sonatę c-moll op. 111* Ludwika van Beethovena. Profesor jest do dziś moim Mentorem; przygotowując nowy repertuar, zawsze mogę zwrócić się do Niego o pomoc, za co jestem Profesorowi ogromnie wdzięczna.

W trakcie studiów (w 1997 r.) zostałam zaproszona przez Profesor Madeleine Forte do odbycia stypendium w Boise State University w Idaho, USA. Profesor Madeleine Forte prezentuje typ bardzo ekstrawertycznej osobowości pianistycznej o niezwykle charyzmie scenicznej. Wychowała się we Francji, była uczennicą legendarnych mistrzów: Alfreda Cortot i Wilhelma Kempff'a. Pracowałam z Nią przede wszystkim nad francuskim i amerykańskim repertuarem pianistycznym. Podczas pobytu na stypendium szczególnie zainteresowała mnie muzyka francuskiego impresjonizmu, której tajniki zgłębiałam pod okiem Profesor Madeleine Forte. Potrafiła ona w bardzo jasny i ilustracyjny sposób przedstawić praktyczne zasady wykonawcze obowiązujące w muzyce francuskiej. Okres pobytu na stypendium był szczególnie ważny także dla mojego ogólnego rozwoju artystycznego, gdyż studiując na uniwersytecie w Boise uczęszczałam na zajęcia takie jak m.in.: historia sztuki, historia teatru, historia kina, literatura amerykańska, antropologia kulturowa. Zachęcona możliwością uzyskania amerykańskiego dyplomu ukończenia studiów, postanowiłam ukończyć czteroletni cykl nauki w półtora roku. W 1998 r. otrzymałam dyplom Bachelor of Arts z wyróżnieniem *Magna Cum Laude*.

Ostatnim pedagogiem, którego obecność w procesie mojego kształcenia pianistycznego szczególnie przyczyniła się do rozwoju mojej osobowości artystycznej była Profesor Anne Epperson, z którą pracowałam po uzyskaniu stopnia doktora. Anne Epperson jest obecnie jednym z najbardziej cenionych amerykańskich pianistów kameralistów; współpracowała z wieloma wspaniałymi artystami, m.in. z Jasch'ą Heifetz'em. Posiada w repertuarze wszystkie najważniejsze pozycje pianistycznej literatury kameralnej; utworzyła programy studiów w zakresie kameralistyki fortepianowej na kilku amerykańskich uniwersytetach. Z Profesor Anne Epperson miałam zaszczyt pracować latem 2006 r. uczestnicząc w dwumiesięcznym *Letnim Kursie i Festiwalu* organizowanym przez *Music Academy of the West* w Santa Barbara (Kalifornia, USA). *Letni Kurs i Festiwal* to program stypendialny, w którym uczestniczą młodzi muzycy (śpiewacy i instrumentalisci) wybrani w drodze eliminacji konkursowych. Instrumentaliści soliści wysyłają nagrania DVD, które

podlegają ocenie komisji, zaś pianiści kameraliści muszą osobiście przystąpić do przesłuchań odbywających się w Kalifornii, Chicago lub Nowym Jorku. Wybrałam najbliższy ośrodek, tj. Nowy Jork, gdzie w tamtejszej Juilliard School wykonałam kameralny program konkursowy ze studentami Juilliard School oraz utwór *a prima vista*. Ku mojej wielkiej radości znalazłam się w gronie kilku pianistów kameralistów, którzy zostali zaproszeni do udziału w *Letnim Kursie i Festiwalu*. Kurs był niezwykle intensywny; miałam okazję współpracować z wieloma wybitnymi młodymi instrumentalistami pod okiem wspaniałych pedagogów. Podczas cotygodniowych koncertów kadry profesorskiej poznałam bardzo wiele nowych pozycji literatury kameralnej skomponowanej na różne składy instrumentalne. Profesor Anne Epperson była moim głównym pedagogiem prowadzącym. Wspólnie pracowałyśmy nad wieloma utworami, których wcześniej nie grałam, m.in. nad *Sonatą na skrzypce i fortepian nr 1 A-dur op. 13* Gabriela Fauré'go, *Sonatą na wiolonczelę i fortepian* Claude'a Debussy'ego oraz *Agrestide na flet i fortepian* Eugéne'a Bozzy. Praca nad tymi utworami dostarczyła mi szczególnej satysfakcji i zainspirowała mnie do zgłębienia wiedzy na temat muzyki francuskiej skomponowanej u schyłku XIX i w pierwszej połowie XX wieku. W 2006 r. nagrałam solowy utwór fortepianowy *Parc d'Attractions – Paris 1937*, który jest kolektywną pracą dziewięciu kompozytorów europejskich działających w Paryżu w latach trzydziestych XX wieku, zamówioną z okazji międzynarodowej wystawy Expo w 1937 r. Każdy utwór zbiorowej kompozycji miał za zadanie zilustrować jeden element *Parku Atrakcji*, który towarzyszył temu ważnemu w życiu Europy wydarzeniu. Kompozytorzy znakomicie spełnili swoje zadanie – utwory są, poprzez zastosowanie zamierzonych środków kompozytorskich, bardzo ilustracyjne i niezwykle zróżnicowane kolorystycznie, agogicznie, dynamicznie i fakturalnie. Pozostawiają wykonawcy szeroką płaszczyznę dla przedstawienia własnych rozwiązań interpretacyjnych, dlatego praca nad nimi była dla mnie niezwykle odkrywcza i satysfakcjonująca. Celem nagrania przeze mnie utworu *Parc d'Attractions* – oryginalnego dzieła artystycznego, była popularyzacja nieznanej literatury fortepianowej w Polsce, a także promocja Polski w Paryżu w staraniach o zorganizowanie wystawy Expo (płyta była istotnym elementem w pakiecie materiałów promujących Polskę). Nigdzie nie znalazłam nagrania powyżej opisanego utworu (jedynie kilka pojedynczych części); przypuszczam, że jestem pierwszą pianistką na świecie, która zarejestrowała cały cykl *Parc d'Attractions* na płycie CD.

Pozostałe utwory, które wskazałam jako część składową oryginalnego dzieła artystycznego, cieszą się estymą na płaszczyźnie międzynarodowej i należą do kanonu francuskiego repertuaru kameralnego (choć nie wszystkie są powszechnie wykonywane

w Polsce): *Sonata na skrzypce i fortepian nr 1 A-dur op. 13* Gabriela Fauré'go, *Sonata na wiolonczelę i fortepian* Claude'a Debussy'ego, *Sonatine na flet i fortepian* Henri Dutilleux oraz *Agrestide na flet i fortepian op. 44* Eugène'a Bozzy. Pragnę gorąco podziękować współautorom nagrania płyty *Inspirations Parisiennes* – Christianowi Danowiczowi (skrzypce), Janowi Krzeszowcowi (flet) oraz Marcinowi Misiakowi (wiolonczela) za istotny wkład w ostateczny obraz artystyczny poszczególnych dzieł i ich wspaniałe wykonanie. Celem nagrania wybranych przeze mnie dzieł było między innymi zarejestrowanie moich autorskich propozycji artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem kolorystyki w oparciu o wnikliwą analizę niedostępnych w Polsce materiałów naukowych. Ukończyłam 3,5 letni kurs języka francuskiego, by móc zrozumieć wszystkie wskazówki kompozytorskie oraz przeczytać niektóre pozycje źródłowe w oryginale, a także zgromadziłam i przeanalizowałam kilkanaście pozycji literatury naukowej (w języku angielskim i francuskim) traktującej o muzyce, malarstwie, poezji francuskiej i życiu polityczno-społecznym w Paryżu tego okresu. Nagranie płyty *Inspirations Parisiennes* w 2012 r. było zwieńczeniem moich badań nad muzyką francuską końca XIX i pierwszej połowy XX w. Okres ten uważam za szczególnie ważny dla kultury całej Europy, gdyż w Paryżu rezydowali najwybitniejsi artyści przebywający na emigracji. Muzycy, literaci oraz malarze często spotykali się i wymieniali poglądy, tym samym wzajemnie inspirując swoje kolejne kreacje artystyczne w wielu dziedzinach sztuki. Powinnam wspomnieć o najznakomitszych francuskich pedagogach muzyki (Gabriel Fauré, Nadia Boulanger, Marguerite Long, Alfred Cortot), których spuścizna pedagogiczna w postaci wybitnych następców i unikatowych kompozycji jest obecna do dnia dzisiejszego. Uważam, że muzyka francuska tego okresu jest kwintesencją kultury europejskiej XX wieku i powinna być dobrze znana każdemu artyście, stąd moje przekonanie o zasadności popularyzacji tych dzieł. W nagranych przeze mnie utworach szczególnie fascynuje mnie ich wyjątkowe bogactwo kolorystyczne, harmoniczne, agogiczne, artykulacyjne i fakturalne. Istotnym zadaniem dla odtwórcy dzieł jest rzetelna realizacja wskazówek kompozytora, których ilość jest bardzo zróżnicowana: podczas gdy w *Sonacie* Claude'a Debussy'ego jest mnóstwo oznaczeń dynamicznych, agogicznych czy artykulacyjnych, w *Sonatinie* Henri Dutilleux jest ich bardzo niewiele. Co więcej, kompozytor wręcz prosi o wykonanie „bez niuansów”. Powstaje dylemat – jak stworzyć piękną kreację artystyczną „bez niuansów”? Podjęłam się tego zadania mając nadzieję, że efekt końcowy zadowoli odbiorcę.

Nagranie utworów na płytę *Inspirations Parisiennes* było dla mnie dużym wyzwaniem, gdyż bardzo trudno we Wrocławiu znaleźć taki fortepian, którego stan

techniczny umożliwiłby kompletną realizację zamierzonych przeze mnie rozwiązań kolorystycznych (chciałam np. uzyskać efekt kilkunastu różnych odcieni dynamiki *piano* czy kilkunastu rodzajów artykulacji *staccato*). Ostatecznie zdecydowałam się na nagranie płyty w Klubie Muzyki i Literatury, na fortepianie marki Steinway. Jest to jeden z lepszych instrumentów we Wrocławiu, aczkolwiek efekt końcowy w postaci nagranej płyty CD nie całkowicie spełnia moje oczekiwania.

Należy zauważyć, że utwór *Parc d'Attractions – Paris 1937* oraz płyta *Inspirations Parisiennes* zostały nagrane w sześcioletnim odstępie. Nagrywając *Parc d'Attractions – Paris 1937* w 2006 r. nie wiedziałam o muzyce francuskiej tyle, ile wiem obecnie. Wykonując to dzieło dziś, dążyłabym do jeszcze ciekawszej interpretacji utworu poprzez realizację śmielszych różnic dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych oraz czytelniejsze uwypuklenie konstrukcji formalnej poszczególnych części.

Podsumowując moją pracę nad opisanym powyżej dziełem artystycznym pragnę podkreślić, iż staram się odkrywać i popularyzować mniej znane w Polsce kompozycje, których wartość jest nieoceniona.

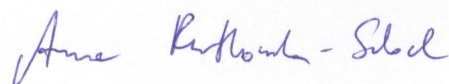
Innym przykładem popularyzacji mniej znanych dzieł są liczne projekty, które zrealizowałam od uzyskania stopnia doktora do końca 2012 r. Byłam pomysłodawcą, dyrektorem artystycznym i muzykiem *Festiwalu Muzyki Amerykańskiej*, który odbył się w 2007 r. we Wrocławiu. W festiwalu tym wystąpiło 39 artystów z Polski, Argentyny, Rosji i USA. Do udziału w festiwalu zaprosiłam 24 pedagogów Akademii Muzycznej we Wrocławiu. Dzięki udziałowi w tej imprezie, zaproszeni artyści i słuchacze mogli poznać wiele pozycji nieznanego amerykańskiego repertuaru kameralnego (podczas festiwalu wiele dzieł zostało wykonanych w Polsce po raz pierwszy). Kolejnym przykładem popularyzacji mniej znanych kompozycji są monograficzne i tematyczne recitale pieśni, które przygotowałam z doskonałym kontratenorem – Piotrem Łykowskim. Praca z tym śpiewakiem była dla mnie szczególnie satysfakcjonująca, gdyż jest on artystą obdarzonym wielką wrażliwością, w związku z czym jego kreacje interpretacyjne są niezwykle inspirujące dla pianisty i zawsze są odbierane przez publiczność z wielkim entuzjazmem. Wspólnie z Piotrem Łykowskim wykonałam recitale pieśni Józefa Świdra i Krystiana Kielba podczas *Letniego Festiwalu Pieśni Kompozytorów Polskich* w Warszawie (2005, 2007) oraz recitale pieśni słowackich i francuskich podczas *Festiwalu Pieśni Europejskiej* w Warszawie (2008, 2010). W 2006 r. wykonałam w Londynie recital pieśni iberystycznych z Patrice Jegou – laureatką I nagrody Międzynarodowego Konkursu Wokalnego w Trujillo (Peru). Innym projektem, o którym chciałabym wspomnieć, jest nagranie w 2010 r. ze znakomitą

altowiolistą Michałem Mickerem płyty z czterema sonatami na altówkę i fortepian, skomponowanymi w XX w. przez polskich kompozytorów: Witolda Rudzińskiego, Jana Astriaba, Kazimierza Jurdzińskiego oraz Ryszarda Kwiakowskiego.

Od momentu wszczęcia przewodu doktorskiego do końca roku 2012 łącznie wystąpiłam w ponad stu koncertach jako solistka i kameralistka. Trzykrotnie wzięłam udział w amerykańskim tournée laureatów Międzynarodowego Konkursu Muzycznego *IBLA Grand Prize* na Sycylii, występując w nowojorskiej Carnegie Hall oraz salach koncertowych różnych uniwersytetów na terenie USA. Wystąpiłam na czterech kontynentach – w Europie, Azji, Ameryce Północnej i Południowej. Wygłosiłam referaty podczas krajowych sympozjów i międzynarodowych konferencji (np. podczas Międzynarodowej Konferencji Pedagogów Fortepianu w Nowym Jorku w 2005 r. oraz podczas Międzynarodowej Konferencji Pedagogów Muzyki w Indonezji w 2011 r.). Jako oficjalny pianista konkursowy wystąpiłam w następujących międzynarodowych konkursach muzycznych: w konkursie wokalnym w Trujillo, Peru (2005), w konkursie *IBLA Grand Prize* na Sycylii (2007, 2008, 2009, 2010) oraz Konkursie Wokalnym im. Schneider-Trnavskega na Słowacji (2006, 2008, 2010). Uczestniczyłam w pracach jury jako juror pięciu międzynarodowych konkursów muzycznych.

Świadomie koncentruję moją działalność artystyczną wokół repertuaru kameralnego, gdyż poprzez możliwość współkreowania danego dzieła z innymi muzykami czuję się bardziej spełnionym artystą i wiem, że moja wyobraźnia muzyczna i wrażliwość artystyczna ulegają systematycznemu rozwojowi.

Z najbliższych planów artystycznych wspomnę zaplanowane na początek 2013 roku ukończenie nagrania płyty z dwoma kwartetami fortepianowymi Gabriela Fauré (z Christianem Danowiczem, Michałem Mickerem i Marcinem Misiakiem) oraz zrealizowanie nagrania i wydania płyty CD z muzyką francuską na skrzypce i fortepian (z Christianem Danowiczem).

Wrocław, 14.01.2013